

OPINIE SEPARATĂ

formulată de către Inga Furtună, membru al Consiliului Superior al Procurorilor și Angela Motuzoc, Președinte al Consiliului Superior al Procurorilor față de hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-10/2023 din 16.01.2023 (art.74 alin.(1) lit.d) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură)

Prin hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-10/2023 din 16.01.2023, s-a decis că „*Se constituie Comisia specială de preselecție a candidaților la funcția de procuror-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, în următoarea componență:*

- 1) domnul Iulian Groza;
- 2) domnul Tudor Osoianu;
- 3) domnul Boris Poiată;
- 4) domnul Ion Guceac;
- 5) domnul Roman Eremciuc”, soluție adoptată cu votul majorității membrilor prezenți la ședință.

Nu susținem hotărârea vizată a Consiliului Superior al Procurorilor și, fiind în dezacord cu poziția majorității, care a votat pentru adoptarea acesteia, formulăm prezenta opinie separată, în vederea expunerii raționamentelor de care ne-am condus.

Pentru concretizare notăm că noi am semnat hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-10/2023 din 16.01.2023, însă acest fapt nu reprezintă acordul nostru cu soluția adoptată de majoritatea membrilor prezenți în ședință, ci rezultă din obligația stabilită prin prevederile art.77 alin.(7) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, potrivit căreia „*Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor sînt motivate, sînt semnate de toți membrii prezenți în ședință și se publică, în termen de 10 zile lucrătoare de la data emiterii, pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor. Hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor sînt semnate olograf sau, după caz, prin aplicarea semnăturii electronice.*”, circumstanță care ne-a determinat ca, alături de semnătură, să facem consemnarea despre formularea opiniei separate.

Astfel, potrivit mențiunilor din partea motivatoare a hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-10/2023 din 16.01.2023, „în rezultatul deliberării și exprimării votului de către membrii prezenți în ședință, Consiliul Superior al Procurorilor decide constituirea Comisiei speciale de preselecție a candidaților la funcția de procuror-șef al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale în componența nominalizată”, nefiind, însă, consemnată analiza tuturor condițiilor procedurale aferente acestui exercițiu instituțional

Constatăm că, la adoptarea hotărârii de referință, colegii noștri, majoritatea membrilor Consiliului Superior al Procurorilor, prezenți la ședință, insuficient au analizat conținutul normelor din Legea nr.3/2016 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură care stabilesc condițiile și procedura etapei de preselecție a acestui concurs.

Atunci când Consiliul Superior al Procurorilor își exercită competențele stabilite de lege, se impune o analiză prealabilă profundă, care să țină cont de toate aspectele juridice aferente manifestării de voință a legiuitorului.

În opinia noastră, neglijarea sau exprimarea unei atitudini formaliste față de aprecierea veritabilă a tuturor circumstanțelor sunt în măsură să golească de conținut rolul

Consiliului Superior al Procurorilor de garant al independenței și imparțialității procurorilor.

Pornind de la aceste raționamente, precum și în lumina prevederilor art.25¹ alin.(5) și alin.(7) din Legea nr.3/2016 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, considerăm că, în speță, se impunea o analiză corespunzătoare, pentru a asigura îndeplinirea de către Consiliul Superior al Procurorilor a obligației „să motiveze hotărârea sa, ținând cont de circumstanțele particulare ale fiecărui caz în parte, fără a se limita la formulări generale și abstracte”(HCC nr.23 din 27.06.2017, pct.76).

Per a contrario, hotărârea colegilor noștri s-a bazat pe o analiză sumară, fapt care, în primul rând, nu întrunește condițiile necesare pentru a considera că hotărârea este motivată și, în al doilea rând, nu atinge nivelul adecvat de exprimare în practică, pe această speță, a rolului constituțional al Consiliului Superior al Procurorilor.

Nu putem să fim de acord cu opinia colegilor noștri care, în prezenta speță, au omis necesitatea de a analiza eficient toate aspectele juridice relevante și, astfel, au redus substanțial semnificația sarcinii ce revine Consiliului Superior al Procurorilor, ceea ce a determinat riscul ca rolul acestei autorități publice de autoadministrare să fie apreciat doar unul strict formal.

Respectiv, considerăm că la etapa constituirii comisiei de preselecție în prezentul exercițiu, nu a fost asigurată aplicarea în practică a prevederilor art.25¹ alin.(5) și alin.(7) din Legea nr.3/2016 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, fiind omise atât obligația de a gestiona inițierea preselecției în sensul termenului stabilit de lege, cât și obligația de a garanta că toți membrii comisiei de preselecție, inclusiv cei propuși de alte autorități, corespund cerințelor exprese pentru această calitate, încât să dețină experiența necesară pe domeniul combaterii crimelor organizate.

Insistăm pe această concluzie deoarece inclusiv și mecanismele internaționale de monitorizare sugerează, în recomandările sale, că trebuie de evitat manifestarea unei atitudini strict formale în exercitarea atribuțiilor de către autoritățile publice. Astfel, Comisia de la Veneția a consemnat că respectarea doar a standardelor minime procedurale afectează calitatea actelor adoptate și ar putea vicia esența acestora (CDL-AD(2021)047, 13.12.2021, pct.33).

Din perspectiva aplicării *in concreto* a acestor garanții, Consiliul Superior al Procurorilor urma să procedeze la testul de analiză a condițiilor juridice pentru a nu afecta caracterul legal al constituirii comisiei vizate.

Exercitarea dreptului discreționar al autorității publice nu poate să fie arbitrară, fiind stabilite condiții imperative în acest sens. Astfel, potrivit art.137 alin.(1) din Codul Administrativ – „În exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul”.

Respectiv, pentru a asigura îndeplinirea obiectivă a competenței de aplicare nemijlocită a legii, precum și pentru a conferi valoare concretă și efectivă rolului constituțional al Consiliului Superior al Procurorilor de garant al independenței și imparțialității procurorilor, era indispensabil ca procedura derulată în această speță să se realizeze în acord și în spiritul raționamentelor enunțate *supra*, ceea ce, însă, nu s-a făcut.

Reiterăm poziția exprimată anterior, potrivit căreia Consiliul Superior al Procurorilor, reieșind din rolul său constituțional, are obligația de a asigura că toate măsurile ce îi vizează pe procurori se raportează la prevederile legale incidente, și se bazează pe raționamente serioase și concludente.

Mai mult, din jurisprudența Curții Constituționale deducem că „o dispoziție legală nu poate fi ruptă din sistemul normativ din care face parte și nu poate acționa în mod izolat. Dimpotrivă, ea trebuie citită în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente” (DCC nr.23 din 29.03.2018).

În acest sens, toate aprecierile juridice trebuie să se bazeze pe raționamentul că garanțiile consacrate de lege ar fi iluzorii dacă ordinea juridică sau administrativă internă a unui stat ar permite ca acestea să rămână inoperante în detrimentul unei părți.

Omiterea acestor aspecte conține un potențial risc de a goli de conținut și substanță garanțiile de certitudine juridică, care însoțesc și fundamentează atribuțiile Consiliului Superior al Procurorilor, iar la aplicarea în concret a legii se impune ca deciziile să fie aliniate efectiv standardelor și, astfel, pornind de la premisele expuse *supra*, am formulat prezenta opinie separată.

Angela MOTUZOC

semnat

Inga FURTUNĂ

semnat